

Хаг – Бивши шеф дипломатије Хрватске Мате Гранић негирао је пред Хашким трибуналом да је Хрватска у лето 1995. спровела етничко чишћење у Книнској крајини.

Гранић сведочи у одбрану тадашњег команданта хрватске специјалне полиције, генерала Младена Маркача. Маркач је, заједно са генералима Антом Готовином и Иваном Чермаком, оптужен за прогон и друге злочине над српским становништвом током и после операције Олуја у августу и септембру 1995.

"Јесте отишао велики број грађана Хрватске српске националности, али они су отишли планирано и на подстицај њихових вођа... Отишли су они који нису прихватили хрватску државу и они који су се плашили освете због тога што су учествовали у злочинима... Српско становништво било је индоктринирано из Београда од када је Слободан Милошевић дошао на власт", рекао је Гранић.

Сведок је тврдио да је Хрватску током Олује напустило "око 140.000" Срба.

По његовим речима, то није било етничко чишћење, зато што хрватске власти нису имале намеру да протерају српско становништво из Книнске крајине, нити су операцију Олуја осмислиле и спровеле у том циљу.

Као доказ за то, Гранић је навео да су и влада и председник Хрватске Фрањо Туђман више пута јавно позивали Србе да остану.

"Нама је стратешки интерес био да српско становништво које то жели и које није починило злочине - остане", рекао је он.

На питање председавајућег судије Алфонса Орија да ли су сви Срби већ напустили Хрватску у време када су их хрватске власти 7. августа 1995. позвале да остану, Гранић је одговорио:

"Већина је већ била отишла, али како су биле успорене операције у северном делу, још је било смисла упућивати ту поруку Србима који још нису били отишли."

Гранић је нагласио и да Хрватска "ниједан стратешки потез није повукла без сагласности САД", напомињући да је незваничан амерички услов био да се офанзива Олуја спроведе "брзо" и без угрожавања српских цивила и војника УН.

"Оно о чему смо се ми на стратешком нивоу сложили са САД, генерал Готовина је спроводио на терену", нагласио је Гранић, додајући да је Готовина "важио за сјајног и дисциплинованог генерала, коме су поверавани најтежи задаци".

Према Гранићу, влада у Загребу "учинила је све" да се Книнска крајина на миран начин "реинтегрише" у Хрватску, али да се показало да "то није могуће", зато што вође тамошњих Срба нису желеле да преговарају, а Милошевићева власт у Београду је ојачавала војску Републике Српске Крајине.

Гранић је потврдио да су после Олује "у значајном опсегу" почињена злодела над Србима, укључујући убиства, пљачку и паљење њихове имовине.

Сведок је, међутим, тврдио да су те злочине починиле "криминалне банде и појединци", а не професионални хрватски војници и полицајци.

Специјалну полицију генерала Маркача - чији су припадници по оптужници учествовали у чињењу злочина - Гранић је описао као "високодисциплиновану јединицу која је уживала велики углед и обављала најтеже задатке". За Маркача је рекао да "није имао никакве предрасуде према Србима".

Хрватске власти предузеле су све мере да злочине у Крајини спрече и казне и најоштрије су их осудиле, рекао је Гранић.

Оповргавајући оптужбу да су хрватске власти онемогућавале повратак Срба у Книнску крајину, Гранић је тврдио да је појединачан повратак у циљу окупљања породица био могућ одмах после Олује, а да је масован повратак био немогућ, између осталог, зато што су избегли Срби у Београду формирали владу у егзилу и претили терористичким нападима.

Масовни повратак омогућио је програм који је влада Хрватске усвојила у пролеће 1998. "после великих расправа о томе дали је за то дошло време", напоменуо је Гранић.

На питање судије Орија да ли је то значило да су српске породице које су целе избегле морале да чекају две и по године да затраже повратак у Хрватску, Гранић је одговорио потврдно.

У наставку суђења, Гранића ће сутра унакрсно испитивати браниоци Готовине и Чермака, а затим и тужиоци.

(Бета)